

تأکید بر پژوهش و تشویق پژوهش گران و دانشمندان ، یکی از مهم ترین راه های رسیدن به خودکفایی است.

اندیشیدن، پژوهش و نوآوری، اساسی ترین نیاز برای دست یابی به پیشرفت، توسعه، رفاه عمومی و استقلال واقعی است. تأکید بر پژوهش و تشویق پژوهش گران و دانشمندان به فعالیت های پژوهشی مورد نیاز کشور، یکی از مهم ترین راه های رسیدن به خودکفایی است.

اندیشیدن، پژوهش و نوآوری، اساسی ترین نیاز برای دست یابی به پیشرفت، توسعه، رفاه عمومی و استقلال واقعی است. تأکید بر پژوهش و تشویق پژوهش گران و دانشمندان به فعالیت های پژوهشی مورد نیاز کشور، یکی از مهم ترین راه های رسیدن به خودکفایی است. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به منظور گسترش فرهنگ پژوهش در جامعه، روز 25 آذر از سوی «شورای فرهنگ عمومی کشور» به نام روز پژوهش نام گذاری شد.

پژوهش چیست؟

پژوهش، به معنای عام، بررسی یا کاوشی سخت کوشانه و به معنای خاص، تحقیق و تجربه ای جامع با هدف کشف واقعیت های نو و تفسیر درست این واقعیت ها، تجدید نظر در نتیجه گیری ها، نظریه ها و قوانین پذیرفته شده در پرتو واقعیت های کشف شده و به کارگیری عملی نتیجه گیری ها، نظریه ها و قوانین جدید است. در معنایی دیگر، پژوهش فرایند رسیدن به راه حل های قابل اطمینان از طریق گردآوری، تحلیل و تفسیر داده ها به گونه ای برنامه ریزی شده و نظام منداست.

اهمیت پژوهش

پژوهش یکی از اساسی ترین نیازها برای نیل به پیشرفت و توسعه همه جانبه يك کشور است و قدرت و استقلال هر کشوری بر پژوهش و تولید علم استوار است. بنابر این نوع و سطح فعالیت های پژوهشی یکی از شاخص های اصلی توسعه و پیشرفت محسوب می شود. موفقیت در تمام فعالیت های مربوط به توسعه از جمله صنایع، کشاورزی و خدمات به نحوی به گسترش فعالیت های پژوهشی بستگی دارد.

پژوهش یکی از محورهای مهمی است که ضامن پیشرفت و توسعه پایدار در هر کشور به شمار می آید. اگر پژوهشی صورت نگیرد، دانش بشری افزایش نخواهد یافت و دچار سکون و رکود خواهد شد. بدون انجام پژوهش، امور آموزشی نیز از پویایی و نشاط لازم برخوردار نخواهد بود. از این رو یکی از عوامل اساسی پیشرفت در کشورهای توسعه یافته، توجه خاص به امر پژوهش است. اصولاً پیشرفت و توسعه، ارتباط مستقیمی با تحقیقات علمی دارد و رشد و توسعه کشورهای پیشرفته در نتیجه سرمایه گذاری در بخش پژوهش است. حجم وسیع پژوهش های علمی در کشورهای توسعه یافته صنعتی گویای این واقعیت است.

منطق پژوهش

پژوهش، فرایندی منطقی و معقول است که هدف آن کشف روابط بین پدیدهها است. به دلیل نظم و ترتیب حاکم بر پدیدهها و رویدادها، امکان تنظیم قوانین، اصول و نظریه ها در رشته های گوناگون فراهم شده است و این قوانین و اصول و نظریه ها، به نوبه خود گویای نظم و همسانی موجود در پدیده هاست.

مدیریت علمی؛ عامل ارتقای بخش پژوهش

در کشورهای توسعه نیافته، ضعف در مدیریت سازمان ها و نهادهای دولتی و مدیریت مراکز علمی و تحقیقاتی و نیز ناتوانی در جذب افراد متخصص که در خارج از کشور پرورش یافته اند، از مهم ترین عوامل ضعف قوای پژوهشی کشور است. نبود مدیریت قوی و توان مند در نهادهایی که عهده دار پژوهش هستند، مهم ترین مانع پیشرفت و توسعه در کشورهای جهان سوم از نظر علمی و تحقیقاتی به شمار می آید.

با دست یابی به مدیریت علمی که بر نظامی منطقی و اصولی استوار است، مشکلات را می توان کاهش داد. مدیریت علمی بدان معنا نیست که ما بهترین دانشمندان را به سطح مدیریت در بخش های اساسی منتقل کنیم. برای مدیریت علمی در یک مرکز پژوهشی، نیازمند فرد یا افرادی هستیم که افزون بر داشتن بینش قوی از وضعیت کشور، درک درستی از پژوهش و تحقیقات در حال اجرا در جهان کنونی داشته باشند.

آفت های تحقیق و پژوهش

- عدم نیازسنجی

یکی از عوامل رکود و گرفتار شدن به آسیب ها، بی اطلاعی از نیازها و پرسش ها و ارائه نکردن تعریف درستی از چارچوب نیازها در کشور است. بی شک توسعه در هر کشوری به میزان شناختی وابسته است که دست اندرکاران آن کشورها از نیازها دارند و نظامی که برای پاسخگویی به آن نیازها طراحی نموده اند؛ زیرا بدون شناخت نیازها، نمی توان انتظار پاسخگویی داشت و بدون پاسخگویی، توسعه و تکامل جامعه ممکن نخواهد بود.

در هر صورت، فعالیت های تحقیقاتی و دستاوردهای پژوهشی، بدون مطالعه دقیق نیازها و نداشتن برنامه روشن و اولویت بندی شده، خسارت بزرگی خواهد بود که متوجه امر تحقیق و پژوهش است که گاه دست اندرکاران پژوهشی را گرفتار کار تکراری می نماید و گاه استعدادها را به مسایل غیرضروری مشغول می سازد.

- عدم پشتیبانی مالی از پژوهشگران

وقت گیر بودن امور پژوهشی و ناچیز بودن سود مادی بازگشتی از یک پژوهش برای پژوهشگران و در مقابل، گرانی ابزار پژوهش و منابع تحقیقاتی، اعم از کتاب و رایانه و...، علت دیگر است که می تواند موجب کم شدن انگیزه تحقیق باشد.

- اولویت ندادن به پژوهش های مورد نیاز

انجام پژوهش های متفرقه، با توجه به علاقه شخصی و بدون در نظر گرفتن اولویت ها، نه تنها موجب توسعه پژوهش نمی شود، بلکه چه بسا پژوهش های تکراری را به دنبال داشته باشد که موجب از بین رفتن امکانات محدود موجود نیز می شود. پژوهشگران برای رفع این مشکل، باید در کارهای علمی و تحقیق و پژوهش، اولویت ها را رعایت کنند و آنچه را بیشتر مورد نیاز جامعه است، ترجیح دهند.